

La mort a les seves mans

Otessa Moshfegh

Traducció d'Alba Dedeu

Narratives

«Moshfegh prefereix les preguntes a les respostes, obsedida per allò que és misteriós. [...] Té un gran talent per crear narracions en primera persona fresques, estranyes, poc fiables i divertides.»
— *The Wall Street Journal*

«Moshfegh torna a posar el lector contra les cordes.»
— Jordi Nopca, *Ara*

«Moshfegh fa un treball magistral: la novel·la llisca entre la intriga i el terror, captant l'atenció del lector en tot moment.»
— *Marie Claire*

«Una obra mestra inclassificable d'aquella literatura crepuscular i fronterera entre el crim i el realisme màgic.» — *The Week*

«Una classe magistral sobre intriga.» — *The Economist*

«Moshfegh és un dels escriptors actuals amb més talent. No hi ha ningú que escrigui amb més nervi sobre l'aïllament i la manera sovint macabra com corromp la nostra ment.»
— *Washington Independent Review of Books*

«Excepcionalment ben escrit: ens avisa que les històries que ens expliquem per entendre la nostra vida solen mostrar la veritat però alhora ens en mantenen allunyats.» — *Associated Press*

«Quan es tracta de mostrar el tall esmolat de l'ansietat contemporània, potser no hi ha avui dia cap escriptor amb una visió més penetrant que Moshfegh. [...] Perquè, un lector tan sofisticat com tu, no té por de la foscor, oi?» — *The Millions*

«Un viatge fosc i divertit. [...]. A vegades la imaginació té poders curatius.» — *Time*

La mort a les seves mans

Narratives

131

Aquesta obra ha rebut un ajut a l'edició
del Ministeri de Cultura i Esport

Títol original: *Death in Her Hands*
First published by US PUBLISHER
Translation rights arranged by MB Agencia Literaria SL
and The Clegg Agency, Inc., USA.
All rights reserved.

© 2020 Ottessa Moshfegh

© 2021 Alba Dedeu, per la traducció

© Oliver Munday, pel disseny original i la il·lustració de portada

© 9 Grup Editorial, per l'edició
Angle Editorial
c. Mallorca, 314, 1r 2a B / 08037 Barcelona
T. 93 363 08 23
www.angleeditorial.com
angle@angleeditorial.com

Disseny de col·lecció: J. Mauricio Restrepo

Primera edició: maig de 2021
ISBN: 978-84-18197-74-1
DL B 8090-2021

Imprès a Romanyà Valls, SA

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre,
ni la incorporació a un sistema informàtic, ni la transmissió en cap forma ni per cap mitjà,
sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes,
sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

La mort a les seves mans

Ottessa Moshfegh

Traducció d'Alba Dedeu

 Angle Editorial

U

Es deia Magda. Ningú no sabrà mai qui l'ha morta. No he estat jo. Aquí hi ha el seu cadàver.

Però no hi havia cap cos. Cap taca de sang. Cap bolic de cabells enganxat a les aspres branques caigudes, cap bufanda de llana vermella humida de rosada adornant els arbustos. Només hi havia la nota a terra, que s'agitava davant els meus peus en el vent suau de maig. Me la vaig trobar mentre feia la passejada a l'alba pel bedollar amb el meu gos, en Charlie.

Havia descobert la sendera la primavera anterior, just després que en Charlie i jo ens haguéssim traslladat a Levant. Ens hi havíem passejat una vegada i una altra al llarg de la primavera, l'estiu i la tardor, però a l'hivern havíem deixat d'anar-hi. Els arbres blancs i prims quedaven pràcticament invisibles amb la neu com a teló de fons. Als matins nebulosos, els bedolls desapareixien del tot dins de la boira. Des del desglaç, en Charlie m'havia despertat cada dia a trenc d'alba. Travessàvem el camí, agafàvem la lenta pujada i després la baixada d'un petit turó i avan-

çàvem zigzaguejant entre els bedolls. Aquell matí, quan vaig trobar la nota deixada a la sendera, havíem fet més o menys un quilòmetre i mig pel bosc.

En Charlie no va alentir el pas ni va inclinar el cap; ni tan sols va abaixar el musell fins a terra per ensumar-la. Em va semblar molt estrany que no hi parés gens d'atenció, precisament el meu Charlie, que una vegada havia trencat la corretja i havia travessat l'autopista per agafar un ocell mort: així de fort era el seu instint de rastrejar cadàvers. No, a la nota no hi va dedicar ni una mirada de reüll. Unes pedres petites i negres mantenien el paper fix a terra, meticulosament col·locades sobre el marge superior del full i a la part de baix. Em vaig ajupir per llegir-la altre cop. Sota les meves mans el sòl era gairebé càlid. Una herba pàl·lida i tímida treia el cap aquí i allà pel terreny tou i negre, i la llum del sol amb prou feines començava a fer-se més brillant, passant del platejat al groc.

Es deia Magda.

Era una broma, vaig pensar, una poca-soltada, una farsa. Algú es dedicava a prendre el pèl a la gent. Aquella va ser la meva primera impressió. No és entenedidor mirar enrere i veure que la meva ment va optar d'entrada per la conclusió més innòcua i que, després de tants anys, als setanta-dos, encara tingués una imaginació tan ingènua? L'experiència m'hauria d'haver ensenyat que les primeres impressions sovint són enganyoses. Mentre m'agenollava a terra em vaig fixar en els detalls de la nota: el paper era el full ratllat d'una llibreta d'espiral, la vora perforada netament separada, sense bocins irregulars del marge d'on

l'havien arrencat; la lletra era curosa i petita, d'impremta, feta amb boli blau. Era difícil deduir gran cosa de la cal·ligrafia, i això semblava fet expressament. Era la mena de lletra clara i impersonal que es faria servir per escriure el cartell d'una paradeta de jardí o per emplenar un formulari a cal dentista. Intel·ligent, vaig pensar. Hàbil. La persona que havia escrit aquella nota sabia que dissimulant les pròpies peculiaritats et confereixes autoritat. No hi ha res que imposi tant com l'anonimat. Però les paraules, quan les vaig pronunciar en veu alta, semblaven enginyoses, una qualitat rara a Levant, on la majoria de la gent eren avorrits treballadors manuals. Vaig tornar a mirar la nota i vaig estar a punt de fer una rialleta en llegir la penúltima frase: *No he estat jo. És clar que no.*

Si no era una broma, la nota potser havia estat el principi d'una narració, descartat com un intent frustrat, un mal començament. Un titubeig fàcil d'entendre. Era una manera bastant fosca i negativa de començar un relat: l'anunci d'un misteri que és inútil investigar. *Ningú no sabrà mai qui l'ha morta.* La història tot just comença i ja s'ha acabat. La futilitat era un tema digne d'exploració? La nota, certament, no prometia cap final feliç.

Aquí hi ha el seu cadàver. Hi havia més coses a dir, sens dubte. On *era*, la Magda? Tant costava fer una descripció del seu cos, entortolligat entre les bardisses sota un arbre caigut, amb la cara mig enfonsada a la terra negra i tova, les mans lligades a l'esquena, la sang que li regalimava lentament de les ganivetades? Com n'era, de difícil, imaginar-se un petit medalló daurat centellejant entre les fu-

lles de bedoll mullades, amb la cadeneta trencada i estesa sobre l'herba nova, tendra i frondosa? El medalló hauria pogut contenir, en un costat, la foto d'una nena amb les dents del davant separades —la Magda als cinc anys—, i, a l'altre, la d'un home amb una gorra militar que devia ser el seu pare. O potser això de «les mans lligades» seria una mica massa fort. Potser «ganivetades» era una cosa massa gràfica massa aviat. Podia ser que l'assassí s'hagués limitat a col·locar-li els braços a l'esquena perquè no sobresortissin per sota de les branques mig podrides i cri-dessin l'atenció d'algú. La pell pàl·lida de les mans de la Magda s'hauria destacat sobre el terra fosc, igual que el paper blanc a la sendera, vaig pensar. Semblava més bona idea començar amb descripcions més mesurades. Jo mateixa podria escriure el llibre si fos prou disciplinada, si pensés que potser se'l llegiria algú.

En redreçar-me, els pensaments se'm van descolorir i atrofiar a causa d'un dolor espantós al cap i als ulls, un dolor que em venia sovint quan m'aixecava massa de pressa. Sempre havia tingut mala circulació, la pressió sanguínia baixa, «el cor feble», segons les paraules del meu marit. O potser tenia gana. Havia de vigilar, em vaig dir a mi mateixa. Un dia podria desmaiar-me al lloc equivocacat i donar-me un cop al cap, o provocar un accident amb el cotxe. Allò hauria estat la meva fi. No tenia ningú que pogués cuidar-me si em posava malalta. Em moriria en algun hospital rural infecte i a en Charlie el matarien a la gossera.

Com si notés el meu mareig, ell va venir al meu costat i em va llepar la mà. En fer-ho, va trepitjar la nota.

Vaig sentir que el paper s'arrugava. Era una llàstima que aquell full immaculat s'hagués embrutat amb una petjada de gos. Però no el vaig renyar. Li vaig gratar el cap sedós amb els dits.

Potser deixava volar massa la fantasia, vaig pensar mentre tornava a examinar la nota. Em podia imaginar un noi que voltava pel bosc, tramava alguna escena sanguinària, escrivia aquelles quatre frases inicials i després perdia impuls, deixava de banda el relat per centrar-se en un altre més fàcil de construir: la història d'un mitjó perdut, una baralla al camp de futbol, un home que se n'anava a pescar, un xicot que petonejava una noia rere el garatge. Què n'havia de fer, un adolescent de Levant, de la Magda i el seu misteri? La Magda. No es tractava d'una Jenny, una Sally, una Mary o una Sue. Magda era un nom per a un personatge amb substància, un passat intrigant. Exòtic, fins i tot. I qui hauria volgut llegir sobre això allà, a Levant? Els únics llibres que hi havia a la botiga de beneficència eren sobre fer mitja i la Segona Guerra Mundial.

—La Magda és estranya —haurien dit.

—No voldria que la Jenny o la Sally es veiessin amb una noia com la Magda. Ves a saber amb quins valors l'han pujada.

—Magda. Quin nom és, aquest? Una immigrant? Algun idioma diferent?

No era sorprenent que el noi hagués renunciat tan de pressa a la Magda. La situació d'ella era massa complexa, tenia massa matisos perquè un adolescent la pogués entendre. Hauria fet falta una ment sàvia per fer autèntica

justícia a la història de la Magda. Al capdavant, contemplar la mort era difícil. «Deixa-ho córrer», em vaig imaginar que deia el noi, desentenent-se de les primeres frases. I, en aquell moment, la Magda i tot el seu potencial van quedar abandonats. Malgrat això, no hi havia indicis d'abandonament ni de frustració, no hi havia res corregit ni reescrit. Al contrari, el fragment era regular i impol·lut. No hi havia res gargotejat. El paper no estava arrugat, ni tan sols plegat. I aquelles pedres...

—Magda? —vaig dir en veu alta, sense saber ben bé per què.

A en Charlie no va semblar que li importés. S'entretenia perseguint el berriscol de dent de lleó que surava entre els arbres. Vaig anar amunt i avall per la sendera uns quants minuts, vaig observar minuciosament el terra per si hi trobava res que semblés fora de lloc i tot seguit vaig recórrer l'espai circumdant fent una espiral cada vegada més estreta. Esperava trobar una altra nota, una altra pista. Cada vegada que en Charlie se n'anava massa lluny li feia un xiulet. No veia senderes noves que no conegués entre els arbres, però, d'altra banda, el meu propi moviment desgavellava les coses i em confonia. De totes maneres no hi havia res. No vaig trobar res. Ni tan sols una burilla de cigarret o una llauna de refresc aixafada.

A Monlith teníem un televisor. Havia vist un munt de sèries d'assassinats misteriosos. M'imaginava els solcs idèntics que havien traçat a terra els talons d'un cadàver arrossegat per algú. O la marca que hi havia deixat un cos que s'hi havia quedat estès, l'herba aplanada, els

brots nous tots vinclats, un bolet aixafat. I després, és clar, la terra negra i fresca que cobria una tomba recent i superficial. Però, a jutjar pel que veia, el sòl del bedollar no havia canviat gens. Tot estava igual que al matí anterior, com a mínim en aquell punt. Per examinar tot el bosc farien falta dies, setmanes. Pobra Magda, sigui on sigui, vaig pensar, girant-me lentament per si de cas m'havia passat per alt algun objecte mig amagat: una sabata, un passador de plàstic. La nota de la sendera semblava indicar que la noia era allà a la vora, no? No era més aviat una làpida que una història inventada, aquella nota? *Aquí descansa la Magda*, semblava dir. Quin sentit té, una nota així, com una etiqueta, un títol, si l'objecte a què fa referència no és a prop? O si no és enlloc, de fet? El terreny era d'ús públic, jo ho sabia, de manera que qualsevol persona hi podia accedir.

Levant no era un lloc gaire bonic. No hi havia ponts coberts ni mansions colonials, ni museus, ni edificis municipals històrics. Però la natura de Levant era prou maca per distingir-lo de Bethsmane, el poble important més a la vora. Estàvem a dues hores de la costa. Per Bethsmane hi passava un gran riu, i havia sentit que a l'estiu la gent hi pujava navegant des de Maconsett. La contrada, doncs, no quedava del tot oblidada pel món de més enllà. Malgrat això, no era cap destinació especial. A Bethsmane no hi havia paisatges per veure. El carrer principal estava ple d'empostissats. En altre temps havia estat un poble

industrial amb voreres de maons i vells magatzems que, si haguessin continuat existint, li haurien donat un encant antiquat. Però allà no hi quedaven ni fantasmes ni encís. Actualment, Bethsmane no era més que un centre comercial, una sala de bitlles i un bar amb llums de neó llampants, una minúscula oficina de correus que tanca-va cada dia al migdia i uns quants restaurants de menjar ràpid al costat de l'autopista. Aquí, a Levant, ni tan sols teníem la nostra pròpia oficina de correus, però tampoc és que jo enviés ni rebés gaire correspondència. Hi havia una gasolinera amb un petit supermercat que venia es- quers i béns de primera necessitat, menjar enllaunat, lla- minadures, cervesa barata. No tenia ni idea de què feien els pocs residents de Levant per divertir-se, a banda de beure i anar a jugar a bitlles a Bethsmane. No em feia la impressió que fossin la mena de gent que surt a passejar i a contemplar el paisatge. Així doncs, qui era que s'havia endinsat fins al meu estimat bedollar i havia sentit la ne- cessitat d'armar enrenou amb una nota sobre un cadàver?

—Charlie? —vaig cridar quan vaig tornar a ser a la sendera.

Vaig anar fins a la nota, que encara s'agitava suaument en el vent càlid. Per un moment va semblar viva d'alguna manera, un ésser estrany i fràgil retingut per les pedres negres, maldant per alliberar-se com una papallona o un ocell amb una ala trencada. Tal com es devia haver sentit la Magda, vaig pensar, a les mans de la persona que l'ha- via assassinada. Qui havia pogut fer una cosa així? *No he estat jo*, insistia la nota. I, per primera vegada aquell matí,

com si just llavors se m'hagués acudit d'estar espantada, un estremiment em va recórrer els ossos. *Es deia Magda*. Tot d'una allò semblava molt sinistre. Semblava molt real.

On era aquell gos? Mentre esperava que en Charlie s'unís a mi saltironant entre els bedolls, vaig tenir la sensació que havia d'evitar aixecar gaire la mirada, que podia haver-hi algú observant-me de dalt estant dels arbres. Un boig entre els arbustos. Un fantasma. Un déu. O la Magda mateixa. Un zombi afamat. Una ànima del purgatori a la recerca d'un cos viu per posseir. Quan vaig sentir que en Charlie corria entre els arbres, em vaig reptar a mi mateixa a mirar amunt. No hi havia ningú, per descomptat. «Sigues raonable», em vaig dir, i, mentre m'agenollava per recollir les pedres negres, em vaig preparar per al moment de mareig que esperava que el meu coratge mantingués a ratlla. Me les vaig posar a la butxaca de l'abric i vaig agafar la nota.

Hauria estat tan valenta si hagués estat tota sola al bosc sense el meu gos? Potser hauria deixat la nota allà, a la sendera, i hauria sortit corrents, m'hauria afanyat a tornar a casa per fer cap a la comissaria de Bethsmane amb el cotxe. «Hi ha hagut un assassinat», potser hauria dit. Hauria fet una descripció sense cap ni peus. «He trobat una nota al bosc. Una dona que es diu Magda. No, no he vist el cos. Només la nota. L'he deixada allà, és clar. Però hi diu que l'han morta. No volia alterar l'escena del crim. Magda. Sí, Magda. No sé el seu cognom. No, no la conec. No he conegut ni una Magda en tota la meua vida. Només he trobat la nota, ara mateix. Sisplau, afanyin-se. Oh,

sisplau, vagin allà ara mateix.» Hauria fet l'efecte de ser una histèrica. No era bo per a la meua salut esverar-me tant. En Walter sempre m'havia dit que quan m'emocionava em carregava massa el cor. «Zona de perill», solia dir, i insistia a ficar-me al llit, atenuava la llum i tancava les cortines si era de dia. «Val més que jeguis i descansis fins que et passi el rampell.» Era veritat que quan em venia l'angoixa em costava no perdre l'oremus. Em tornava maldestra. Em marejava. Només caminant de casa a la cabana mentre estava ansiosa hauria pogut entrebancar-me i anar a parar a terra. M'hauria pogut trencar un braç o un maluc caient pel turonet que anava del bedollar al camí. Algú hauria pogut passar amb el cotxe i m'hauria vist allà, una senyora gran tota bruta de fang, tremolant de por per... Per què? Per un tros de paper? Jo hauria agitat els braços. «Pari! Hi ha hagut un assassinat! La Magda és morta!» Hauria pogut crear un bon escàndol. Això m'hauria avergonyit molt.

Però amb en Charlie a la vora estava tranquil·la. Ningú no podia dir que jo no havia conservat la calma. Havia viscut bé durant tot l'any a Levant, serena i satisfeta, i contenta d'haver decidit fer un canvi tan dràstic, deixant enrere Monlith i fent tots aquells milers de quilòmetres a través del país. Estava orgullosa d'haver tingut la valentia de vendre la casa, fer les maletes i tocar el dos. Si he de dir la veritat, encara seria allà, en aquell casalot vell, si no hagués estat per en Charlie. No m'hauria vist amb cor d'anar-me'n. Era reconfortant tenir un animal, sempre vora meu i que em necessitava tant, per poder-li

dedicar les meves atencions, per poder-me'n ocupar. El sol fet de tenir un altre cor que bategava a l'habitació, una energia viva, m'havia animat. No m'havia adonat de fins a quin punt havia viscut sola, i tot d'una no estava gens sola. Tenia un gos. No tornaria a estar sola mai més, vaig pensar. Quin tresor, tenir un company així, com un fill i un protector, totes dues coses alhora, un ésser més savi que jo de tantes maneres i que, malgrat això, m'adorava i era lleial i afectuós.

La vegada que m'havia sentit pitjor d'ençà que tenia en Charlie havia estat aquell dia amb l'ocell mort, a Monlith. Abans en Charlie no havia anat mai deslligat, excepte en el recinte per a gossos de Lithgate Greens. En veure'l travessar l'autopista corrent, vaig tenir la impressió que el perdia per sempre. Llavors només feia uns quants mesos que estàvem junts, i jo encara no m'havia acabat d'acostumar a ser la seva mestressa, encara em sentia una mica cohibida, dubtosa; insegura, es podria dir. Mentre m'estava allà plantada, em vaig amoïnar pensant que el lligam entre nosaltres no era prou fort per dissuadir-lo de buscar una vida millor, d'explorar indrets nous, de fer més vida de gos de la que podia fer amb mi. Jo no era més que una persona, al capdavall. No era limitada? No era un plom? Tot seguit, però, vaig pensar: què podria ser millor que la vida que jo li oferiria? Què podria ser-ho, a veure? Córrer lliurement pels turons sobre Monlith, perseguir galls salvatges? Se l'haurien menjat els coiots. I, d'altra banda, no era un gos d'aquella mena. Era d'una raça pensada per treballar, anar a recollir coses, portar-les a l'amo i tor-

nar sempre. Mentre el veia desaparèixer a l'altre costat de l'autopista em vaig preguntar què hauria pogut fer perquè se sentís més còmode, més important, més estimat, més el que fos. No estava satisfet? No tenia tot el que volia? Hauria pogut cuinar per a ell, vaig pensar. Les dones del recinte per a gossos havien parlat de «la toxicitat dels pinsos de marca». Oh, sempre es podia fer més coses per mantenir content un animal. Li hauria d'haver cuinat ossos, sucosos de medul·la, vaig pensar, i hauria d'haver deixat que dormís al llit amb mi. A la cuina d'aquella vella casa de Monlith hi feia massa fred, fins i tot amb el llitet de gos i la càlida manta de pelfa. La primera nit a la vella casa plena de corrents d'aire l'havia embolcallat amb aquella manta i l'havia sostingut als braços com si fos un nounat. Ell no parava de plorar, i jo l'havia calmat i li havia promès: «No et passarà mai res de dolent. Jo no ho permetré. T'estimo massa. Et prometo que ara estàs segur, aquí, amb mi, per sempre».

I uns quants mesos més tard —que ràpid que havia crescut!—, me'l vaig endur de passeig i ell vinga estirar i clavar estrebades fins que es va alliberar. Aquell matí a Monlith, la corretja es va trencar i ell va sortir corrents turó avall, trepitjant la fina crosta de neu que el cobria, i a través de l'autopista.

Semblava ben bé ahir, vaig pensar llavors, més d'un any més tard, tornant a casa entre els bedolls de Levant amb aquella nota, el cor bategant-me fort. Què hauria fet sense en Charlie? Fins a quin punt havia estat a prop de perdre'l, aquell dia a Monlith? Havia corregut rere seu, és

clar, però no havia gosat passar per sobre de la barrera de seguretat de metall esmolat que ell havia saltat tan fàcilment. Fins i tot tan d'hora al matí, quan només passava lentament pel gel un cotxe o dos, em va semblar massa perillós posar els peus a l'asfalt de l'autopista. Jo no he estat mai de les persones que trenquen normes. I no per una noció del deure civil, ni per orgull, ni perquè tingués cap certesa moral, sinó per la manera com em van pujar. De fet, l'única vegada que m'han renyat mai va ser a la guarderia. Em vaig separar de la fila mentre fèiem cap a la sala de música, i la mestra va aixecar la veu. «Vesta, on vas? Et penses que ets tan especial que pots anar-te'n tu sola com una reina?» No m'ho vaig perdonar mai. I la meua mare es prenia molt seriosament la disciplina. No em pegaven ni em reprimien mai, però sempre hi havia ordre, i quan jo em comportava com si no n'hi hagués, em corregien.

A més a més, hauria pogut relliscar sobre el gel. M'hauria pogut atropellar un cotxe. Hauria valgut la pena arriscar-se? Oh, sí, sí, si el fet de no fer-ho suposava perdre el meu dolç i estimat gos. Però no em podia moure, allà clavada rere la barrera de seguretat mirant com la cua d'en Charlie s'esmunyia tot bellugant-se. Va baixar pel marge de l'altra banda de l'autopista, on hi havia aigües pantanoses glaçades, i va desaparèixer. Jo estava tan espantada que ni tan sols podia cridar, tancar els ulls o respirar. Quan vaig intentar xiular, la boca no m'obeïa. Era com un malson, quan l'home de la dextral et persegueix i tu vols cridar, però no pots. L'únic que vaig poder fer va ser agitar com una ximple les manetes enguantades de vermell en

direcció als pocs cotxes que passaven, les llàgrimes retin- gudes a les vores dels ulls tant a causa del vent fred com del terror que sentia.

Però llavors en Charlie va tornar. Va travessar el gel a tota velocitat, passant just en un moment de quietud absoluta a l'autopista, gràcies al cel. Duia l'ocell mort —una alosa pradenca— agafat suaument entre els ullals, me'l va deixar als peus i s'hi va asseure al costat.

—Molt bé —vaig dir, avergonyida de les meves emo- cions desbocades fins i tot davant el meu gos.

Em vaig eixugar les llàgrimes, el vaig abraçar, li vaig estrènyer el coll i li vaig fer un petó al cap. El seu alè en l'aire fred era com una màquina de vapor, i el cor li batia fort. Oh, com l'estimava. Que aquell animaló pelut po- gués tenir tanta vida bronzint-li a dins em deixava mera- vellada.

Des de llavors, havia ensenyat a en Charlie a anar a recollir pals i unes pilotes de tennis groc fluorescent que quedaven marrons i enganxifoses de saliva, i després gri- ses i escrostonades; rodolaven sota el seient del davant del cotxe i un cop allà jo me n'oblidava. «És un gos caça- dor, una mena d'encreuament entre un labrador i un brac de Weimar», m'havia dit el veterinari de Monlith. Aquell matí amb l'alos a pradenca potser va ser un dia important per a en Charlie. Va descobrir la seva raó de ser innata, se li va desvetllar algun instint. Però què caram n'havia de fer, jo, d'aquell ocell mort? No li havien engegat cap tret, ni jo ni ningú. Era estrany sentir-se obligat a anar a bus- car una cosa com aquella. Però els instints són així. No

sempre són raonables, i sovint ens fan seguir camins perillosos.

Vaig xiular i en Charlie va venir, amb un tros de fusta vermella, corcada i mig desfeta que li sobresortia per les vores suaus de la boca. Li vaig posar la corretja.

—Per si de cas —li vaig dir.

Ell em va adreçar una mirada irritada, però no va estirar. Mentre tornàvem cap a casa, jo mantenía els ulls a la sendera, sostenint la corretja d'en Charlie amb una mà i mantenint l'altra dins de l'abric, agafant la nota, per conservar-la segura, em deia a mi mateixa.

No he estat jo.

Qui era aquell «jo»? em vaig preguntar. Com que semblava improbable que una dona abandonés un cadàver al bosc, em vaig dir que podia suposar sense por d'equivocar-me que la persona que havia escrit aquella nota, aquell «jo», aquell personatge, el «jo» de la història, era un home. Feia l'efecte que estava molt segur de si mateix, oh i tant. *Ningú no sabrà mai qui l'ha morta.* I com podia saber-ho, això? I per què es molestava a dir-ho? Era una mena de provocació de milhomes? *Sé una cosa que tu no saps.* De vegades els homes són així. Però que potser un assassinat era l'ocasió oportuna per ser tan presumptuós? La Magda era morta. Això no feia gens de gràcia. *Ningú no sabrà mai qui l'ha morta.* Quina manera més poca-solta d'intentar desviar sospites! Quina arrogància, això de pensar que tota la gent és tan crèdula! Jo no ho era pas. No ho érem pas tots, d'idiotes. No ho érem pas tots, de baus, de xaiets, de ximpls, com en Walter sempre deia

que era tothom. Si hi havia algú que sabia qui havia mort la Magda, es tractava d'aquell «jo». On era, ara, la Magda? Era evident que aquell «jo» havia estat amb el cadàver de la noia en escriure la nota. Així doncs, què se n'havia fet, d'ella? Qui se n'havia endut el cos? Havia estat l'assassí? Havia tornat a buscar la Magda, l'assassí, després que ell, aquell «jo» o com en vulguem dir, hagués escrit i deixat aquella nota?

Tenia la impressió que era *meva*, la nota. I era meva. Ara la tenia jo, i intentava no arrugar-la en l'escalfor del meu feixuc abric de plomissol.

Em feia falta un nom per a aquell «jo», per a l'autor de la nota. Al principi vaig pensar que necessitava un nom perquè fos un simple punt de referència, un element sense personalitat per tal de no descriure el «jo» massa detalladament, un nom com l'anònima lletra d'impremta. Era important mantenir la ment oberta. El «jo» podia ser qualsevol. Però se'n podia deduir alguna cosa, d'aquell boli seriós i juvenil, de la cal·ligrafia precisa, de l'estranya absència de confessions, de la impersonalitat d'aquell «jo». Espai en blanc. El nom del meu marit, Walter, era un dels meus noms preferits. Charlie era un bon nom per a un gos, vaig pensar. Quan ens sentíem monàrquics, li deia Charles. De vegades sí que tenia un aire de reialesa, amb les orelles dretes i els ulls baixos, com un rei assegut al tron. Però era de massa bona pasta per ser autènticament reial. No era un gos esnob. No era un *caniche*, ni un setter, ni un spaniel. Jo havia volgut una raça d'aspecte viril, i quan vaig entrar a la gossera de Monlith, allà el tenia.

—Abandonat —em van explicar—. El van trobar fa dos mesos en una bossa de lona negra a la vora del riu. Amb prou feines tenia tres setmanes. L'únic de la ventrada que havia sobreviscut.

Em vaig passar un minut ajuntant aquelles informacions. Quin horror! I llavors, quin miracle! A partir d'aleshores em vaig imaginar a mi mateixa com la persona que havia trobat aquella bossa de lona al fang, sota el pont, on el riu s'estreny, i que havia estat jo qui havia obert la cremallera de la bossa i havia trobat el garbuix amuntegat de cadells de cap gros i color de pansa. Només un respirava, i aquell era el meu. En Charlie. Com es poden abandonar uns animalons tan adorables?

—Qui és capaç de fer una cosa així?

—Són temps difícils —em va dir la dona.

Vaig emplenar els formularis, vaig pagar cent dòlars per proves mèdiques i vacunes i vaig signar un document en què em comprometia a esterilitzar en Charlie, cosa que no vaig fer mai. Tampoc no els vaig dir que al cap de pocs mesos em mudaria a l'est, set estats enllà, fins a Levant. Aquestes gosses necessiten garanties. Volen tenir per escrit que la persona s'ocuparà de l'animal i el pujarà de la manera correcta. Vaig prometre que no el maltractaria, ni el faria criar, ni el deixaria córrer al seu aire pels carrers, com si una signatura, un simple gargot en un paper, pogués segellar el destí. No volia esterilitzar el meu gos. Em semblava una cosa cruel. Però vaig escriure el meu nom al contracte, amb el cor accelerat mentre ho feia, un dels pocs enganys que havia dut mai a terme de manera

conscient, enrojolant-me, tremolant i tot de pensar que em podien descobrir. «Quina mena de persona recargolada no esterilitza el seu quisso? Quina mena de persona perversa...?» Era ingenu, en realitat, pensar que una mera signatura era tan vinculant. No és res més que una mica de tinta en un paper, un gargot i prou, el meu nom. Només pel fet que havia mogut el boli amunt i avall no podien venir a buscar-me i arrossegar-me de tornada cap a Monlith.

Em vaig escapolar, doncs, sense problemes. Després del funeral d'en Walter vaig embalar tot el que tenia a la casa de Monlith, em vaig acomiadar d'aquell lloc i de tots els maldecaps que m'havia causat. Quin alleujament que va ser sortir d'allà, amb la casa venuda i una nova llar a Levant a punt i esperant-me! A les fotos era la casa dels meus somnis: una cabana rústica vora un llac. El terreny s'havia de treballar. Hi havia alguns arbres mig podrits, bardisses, etcètera. L'havia comprada sense haver-la vista per quatre rals. Feia sis anys que la finca estava en execució hipotecària. Són temps difícils, sí. I a la cabana hi falta gent. Vaig intentar no pensar gaire en la casa de Monlith, en el que hi feien a dins els nous propietaris, en com havia aguantat l'hivern el porxo. I en el que deien els veïns: «Se'n va anar tot d'una, com una lladregota en plena nit». Però no era cert. Això ho sabia. Era una bona dona, jo. Em mereixia per fi una mica de pau.

Vaig pensar una mica més en un nom per a aquell «jo». Al final em vaig decidir per Blake. Era la mena de nom que en aquella època els pares i les mares posaven als seus

fills. En aquest sentit, el nom tenia un deix de pretensió. Blake, com el nano ros i desmanegat del patinet, el nano que menja gelat directament del recipient, el nano amb la pistola d'aigua. Blake, endreça la teva habitació. Blake, no arribis tard a sopar. Amb aquelles associacions, el nom era murri i una mica poca-solta; la mena de noi que hauria escrit *No he estat jo*.

És ben estrany el que pot fer la ment. La meva, la d'en Charlie; de vegades em preguntava què era la ment en realitat. No tenia gaire sentit que fos una cosa continguda dins del meu cervell. Com era possible que jo, amb el sol fet de pensar que tenia els peus freds, demanés a en Charlie que mugués la barbeta per tapar-me'ls, cosa que ell feia? No teníem una sola ment, en aquells moments? I, si hi havia una ment que compartia amb en Charlie, n'hi havia una de separada que reservava per a mi? De qui era la ment que ara cavil·lava, pensant en la nota, imaginant, debatent i recordant coses mentre caminava per la sendera entre els bedolls? De vegades tenia la sensació que la meva ment no era més que un suau núvol d'aire al meu voltant que incorporava tot allò que s'hi esmunyia, ho feia giravoltar i després ho tornava a expulsar a l'èter. En Walter sempre havia dit que jo era una mica màgica en aquest sentit, una somiadora, la seva colometa. En Walter i jo, no cal dir-ho, havíem tingut una ment compartida. Els matrimonis es tornen així. Em penso que té alguna cosa a veure amb el fet de compartir el llit. La ment, alliberada durant el son, s'eleva i s'allunya, ballant, de vegades en parella. En els somnis les coses

canvien de mans. Quan ara somiava en ell, en Walter tornava a ser jove. A la meva ment continuava sent jove. De tant en tant encara esperava que entrés per la porta amb un ram de roses, escampant per casa l'olor dolça dels seus cigars, les mans afectuoses i fortes sobre la cel·lofana que cruixia. «Per a tu, coloma meva», deia. I, si no eren roses, era un llibre que havia pensat que m'agradaria. O un disc nou, o un préssec o una pera perfectes. Trobava a faltar els seus regals ben triats, petites sorpreses que es treia de la butxaca de l'abric.

Suposo que la cabana de Levant va ser el darrer regal d'en Walter. Jo havia fet servir els diners de l'assegurança per comprar-la i fer el trasllat. Els diners que havia tret de vendre la casa de Monlith em permetrien subsistir fins que em morís. I també tenia estalvis. En Walter havia fet un bon pla per a la jubilació. Sempre es dedicava a retallar despeses i a estalviar, i això feia que els seus regalets fossin encara més encisadors. Les roses eren cares, al capdavant. «M'han costat un ull de la cara. He vingut a casa mig a les palpentes», deia. La meva cabana li hauria semblat tosca i petita. A ell li agradaven els espais amplis i oberts. Monlith li encantava, les planes, els metàl·lics turrons de pedra, el riu fred. El trobava a faltar. La gran casa es va tornar ridícula sense ell. Quan va sorgir la cabana de Levant, va ser un alleujament. Em feia l'efecte que m'havia d'amagar una mica. La meva ment necessitava campar per un món més petit.

Vaig tornar a pensar en aquella alosa pradenca morta de Monlith. Era preciosa, amb el ventre groc, com una joia

sobre la grava pà·lida i glaçada. Un regal estrany, molt estrany. Potser en Charlie havia pensat que m'animaria? Jo no l'havia moguda d'on ell l'havia deixada caure. Me'l vaig endur agafant-lo pel collar, i mentre el conduïa fins a casa em vaig fer mal a l'espatlla, però no hi havia altra manera de fer-ho, la corretja s'havia trencat. Després d'allò, vaig llegir llibres sobre com ensinistrar-lo. Entre embalar les coses de casa, signar més papers i coses d'aquestes, en Charlie i jo ens vam agafar afecte i li vaig ensenyar a obeir-me. Ell es va adaptar a mi, i jo, a ell. Va ser així com les nostres ments es van fondre. Els llibres confirmaven que un gos no hauria de dormir mai amb el seu amo. Al principi respectàvem aquesta norma, però quan vam començar el viatge cap a l'est, fent nit en aquells hotels de carretera durant el trajecte, ell s'arraulia al llit amb mi, i jo no podia fer-hi res. Una mica de comoditat ens va anar molt bé a tots dos. Viatjar per carretera és d'allò més solitari. A Levant també solíem dormir plegats; en Charlie fins i tot s'esmunyia sota les flassades amb mi quan feia fred. A l'estiu, però, s'estava als peus del llit o ja no hi pujava; es quedava estès a l'ombra fresca sota la taula de menjador de baix. Ara tolerava millor la corretja, tot i que no la hi posava gairebé mai. Quan sortíem a passejar, me l'enduïa per si ens trobàvem amb algun animal salvatge i a en Charlie li venia el rampell d'atacar-lo. Sabia que podia ser ferotge si s'ho proposava, si algú m'amenaçava, si passava alguna cosa dolenta. Allò també era reconfortant. En Charlie, el meu guardaespalles. Si m'assetgés algun boig, l'assassí de la Magda, qui fos, en Charlie l'atacaria.

El seu cap només m'arribava més o menys a mitja cuixa, però era prou imponent, ample d'espatlles, trenta-cinc quilos de múscul i esplèndid pelatge marró pàl·lid. Només l'havia vist ensenyar les dents i grunyar una vegada, quan encara érem a Monlith, a una serp de cascavell. Només s'irritava per coses molt grosses. Havia sentit dir que per la zona de Levant hi havia ossos, però no m'ho creia. Al camí hi havia vist guineus mortes. I també conills, ossos rentadors, opòssums. A l'alba, a banda d'ocells i petits rosegadors, els únics animals que corrien per allà eren dòcils cérvols de cua blanca. S'amagaven rere els arbres, petrificats, mentre en Charlie i jo els passàvem pel costat. Per respecte, jo intentava no mirar-los directament, i a ell també li havia ensenyat a deixar-los tranquils. Ha de ser agradable creure que et pots tornar invisible simplement quedant-te quiet. Eren uns cérvols preciosos, alguns grossos com cavalls. Devien tenir una vida d'allò més plaent, vaig pensar. Hi havia tanta calma, al bosc, que de vegades els sentia respirar.

En Blake devia haver-hi passat durant les últimes vint-i-quatre hores, vaig calcular, perquè en Charlie i jo hi havíem estat el matí anterior i no hi havíem trobat res, cap nota. Mentre tornàvem a casa, no havia vist petjades estranyes, cap serrell blanc ni bocins de paper de la vora estripada de la llibreta d'espiral d'en Blake. Ara ja feia un any sencer que era a Levant, i tenia la sensació que aquell bosc era meu i d'en Charlie. Podia ser que, més que l'assassinat de la Magda, em comencés a molestar que algú altre hagués voltat pel meu bosc, tocant les meves pe-

dres, caminant per la sendera entre els bedolls que jo havia anat obrint i eixamplant. Una invasió. Era com arribar tard a casa, anar-te'n al llit i de bon matí descobrir que en algun moment de la nit algú havia entrat a la teva cuina, se t'havia cruspit el menjar, havia llegit els teus llibres, s'havia eixugat la boca amb els teus tovallons de tela i s'havia mirat la cara estranya al mirall del teu lavabo. Em podia imaginar la fúria i la por que hauria sentit jo en descobrir que aquell algú s'havia deixat la mantega al marbre de la cuina, una crosta de pa, per no dir res d'un ganivet ensangonat a la pica, o un ganivet que s'havia fet servir, s'havia rentat i s'havia posat a eixugar a l'escorredor. *Ningú no sabrà mai...* Et podries tornar boja si et passés una cosa semblant. Potser no podries tornar a dormir, potser ja no et sentiries segura mai més a casa teva. Imagina't totes les preguntes que tindries, i només te les podries fer a tu mateixa. L'intrús potser encara es trobava dins de casa. Déu meu, podria estar ajupit rere la porta de la cuina, i tu allà plantada amb mitjons i barnús, mirant ansiosa el ganivet centellejant a l'escorredor. L'havies fet servir per tallar cebes? Ja no recordaves que havies baixat per fer un mos, havies tret el ganivet, etcètera? Encara somiaves? Somiava, jo?

No, no. Allò era real. Aquí tenia en Charlie, aquí tenia la terra, l'aire, els arbres, el cel al damunt, els tendres brots verds que sortien tremolosos de les branques i s'estiraven cap a la vida, passés el que passés. Em coneixia aquell bosc. Em coneixia la meva cabana, el llac, els pins, el camí. Era l'única persona que caminava sovint per

aquell bedollar. Els veïns eren prou lluny per tenir els seus propis bedollars, les seves pròpies senderes. I per què hauria de venir ningú fins aquí només per passejar-se per la meva sendera? Per què podia haver vingut, en Blake, si no era per mi? No era cap error. La nota era una carta. Qui la podia trobar fora de mi? M'havien escollit. Era com si me l'haguessin adreçada a mi. *Estimada Vesta. Fa dies que t'observo...*

Potser en Blake m'observava fins i tot ara, mentre m'afanyava a sortir del bosc? M'imaginava un noi jove, que tot just començava a deixar enrere els trets molsuts d'adolescent que amagaven la seva anormalitat. Li procurava algun estrany plaer veure'm tan alarmada? La seva ment s'estava barrejant d'alguna manera amb la meva i hi plantava aquells pensaments, aquelles suposicions i aquells raonaments? *Estimada Vesta. Sé on vius.* Potser el bosc no havia estat mai meu en absolut. Potser la invasora era jo, i en Blake, empès finalment a actuar, m'havia enviat aquell missatge perquè m'espantés i me n'anés, per arruïnar el meu món de tal manera que el pogués tenir tot per a ell. La meva ment sospesava les possibilitats. Mentre caminàvem, vaig tornar a treure la nota per llegir-la. *Es deia Magda.* Allò, almenys, encara era veritat.

El sol ja havia sortit quan vam deixar enrere el límit del bosc. El dia seria clar i lluminós. No hi havia cap núvol fosc i taciturn, l'aire fresc de primavera no tenia cap aspre regust de tempesta. No hi havia cap motiu per posar-se en tensió, no tenia res a l'esquena, cap necessitat de córrer. D'acord, havia trobat una nota. I què? Una nota

no podia fer-me mal. La Magda, en el cas que hagués pogut ser una amenaça, era morta. I en Blake afirmava, com a mínim, que no era un assassí. Allà ho tenia, en paraules ben clares: *No he estat jo*. Podia optar per creure-m'ho. No hi havia res a témer. Era un tros de paper i prou, mots en un full. Era ximple donar-hi tantes voltes. Fins i tot estúpid. *Estúpid*.

Vam continuar turó avall, vam travessar el camí i vam enfilel el caminet de grava cap a la cabana. A la porta vaig deixar caure la corretja i vaig eixugar les potes d'en Charlie amb un drap, com feia sempre, sostenint la nota entre els llavis i plegant-los cap endins per no humitejar el paper. En Charlie va aixecar els ulls per mirar-me, molest però impassible. Certament, si hi hagués res a témer, ell tindria el pèl del clatell tot eriçat, una cresta esmolada indicadora de perill, d'amença mortal. Li vaig fregar les orelles vellutades. Vam entrar.

La cuina, que donava a l'oest, al caminet de grava i el petit jardí, encara era fresca i fosca. Feia poc que havia començat a llaurar la terra de la clariana, a sota mateix de les finestres de la cuina. Esperava plantar-hi flors, potser tomàquets, carabassons, pastanagues. Fins llavors no havia tingut mai un hort. La terra de Monlith era massa seca. En aquell sòl àrid i vermell no hi hauria crescut res. Però a Levant, on era verd i ric, vaig sentir la inspiració de donar vida a alguna cosa nova. Em vaig quedar dreta davant la pica i vaig mirar a fora per la finestra, imaginant-me com creixeria el meu hort. Més enllà de la terra regirada, unes cordes de crinera de cavall, llargues i po-